

Ebazpena: R 28/2024

Espedientea: 86/2022

Vitoria-Gasteiz, 2024ko apirilaren 29a.

Euskal Autonomia Erkidegoarekiko Ekonomia Itunaren Arbitraje Batzordeak, Violeta Ruiz Almendral batzordeburu andreak eta Sofía Arana Landín batzordekide andreak eta Javier Muguruza Arrese batzordekide jaunak osatutakoak, honako hau erabaki du:

ERABAKIA

Zerga Administrazioiko Estatu Agentziak (aurrerantzean, ZAEA) Bizkaiko Foru Aldundiaren (aurrerantzean, BFA) aurka planteatutako gatazkari buruzkoa, zeinaren helburua baita zehaztea nork duen eskumena SEC SA zergapekoaren 2009ko 7. aldiko BEZari dagozkion berandutze-interesak itzultzeko. Gatazka hori Arbitraje Batzorde honetan izapidetzen ari da, 86/2022 espediente-zenbakiarekin.

I. AURREKARIAK

1.- 2008ko martxoaren 12an, ZAEAk 1/2008 gatazka planteatu zuen, SEMen egoitza fiskalari buruzkoa.

Arbitraje Batzordeak 2008ko azaroaren 24an 1/2008 Ebazpena eman zuen, eta horren bidez entitatearen egoitza Bizkaian zegoela erabaki zuen.

Ebazpen horren aurka administrazioarekiko auzi-errekurtsoa jarri zuten Auzitegi Gorenean, eta 2010eko otsailaren 4ko epaiaren bidez ezetsi zuten (ECLI:ES:TS:2010:1019).

Epai horretan honako hau adierazten dute G taldeari dagokionez:

«Horrela, taldeko sozietate guztien —baita parke eolikoak ustiatzen dituzten sozietateen ere— administrazio-lanak (finantzaketa, fakturazioa, kontabilitatea, zerga-aitorpenak, kobrantzen eta ordainketen kudeaketa) zentralizatuta daude eta Bilbon egiten dituzte GEko langileek». Era berean, zera dio: «GE administratzaile bakar gisa ageri da, ez bakarrik parke eolikoak ustiatzen dituzten pertsona bakarreko sozietateen administratzaile gisa, baita G taldeko beste sozietate batzuen administratzaile gisa ere». (...) «halaber, haren administratzaile guztiak, zeinei baitagokie sozietatearen enpresa-zuzendaritza, Bizkaiko Lurralde Historikoan bizi dira».

2.- 2008ko martxoaren 12an, ZAEAk 2/2008 gatazka planteatu zuen, G taldeko zazpi sozietateren egoitza fiskalari buruzkoa, ulertzen baitzuen administrazio-kudeaketa eta zuzendaritza arrunta G taldeko beste sozietate batzuek (bereziki GE) egiten zutela, eta, ondoren, I taldeko beste batzuek, Bizkaian.

Arbitraje Batzordeak 2009ko urtarrilaren 28an 2/2009 Ebazpena eman zuen, eta zazpi entitateen egoitza Bizkaian zegoela erabaki zuen.

Ebazpen horren aurka administrazioarekiko auzi-errekurtsoa jarri zuten Auzitegi Gorenean, eta 2010eko ekainaren 16ko epaiaren bidez ezetsi zuten (ECLI:ES:TS:2010:3431).

Epai horren zuzenbideko laugarren oinarrian honako hau adierazten da:

«Sala honek antzeko errekurtsu bat ebatzi du 2010eko otsailaren 4ko epaian (86/09 errekurtsu). Epai hori 2004ko ekitaldian Sistemas Energéticos Montes de León entitateak zuen egoitzari buruzkoa zen. Doktrina-batasunaren izenean eta inguruabar berak egonik, orduan adierazi genuenari jarraitu behar diogu, eta errekurtsu ezestea dakar horrek».

Garrantzitsua da, hortaz, 2/2008 gatazkako zazpi sozietateen egoitza fiskala zehazten duten inguruabarrak eta 1/2008 gatazkako sozietatearenak baliokideak izatea.

3.- 2009ko urriaren 30ean, ZAEAk SEGen egoitza fiskala Coruñatik Bizkaira aldatzeko eskatu zion BFari.

2010eko ekainaren 22an, BFAk proposamena onartu zuen, Ikuskapen Zerbitzuaren 2010eko apirilaren 13ko txostena eginda. Honako hau nabarmentzen da txosten horretatik:

«Administrazio-lana non egiten den zehaztea ahalbidetzen duten arauak edo irizpideak aztertzeke, Auzitegi Gorenaren Administrazioarekiko Auzien Salaren 2010/02/4ko epaiaren paragrafo batzuk errepikatuko dira, eta, ikusiko dugun bezala, epai horrek antzeko kasu batean ematen du epaitza, aurrerago ikusiko den bezala». «Jasota geratzen da epaiaren oinarrian dagoen egitatezko kasua eta aztertzen ari garena ia bat datozela».

4.- Erabaki horretatik aurrera, eta ia jarraian, ZAEAk parke eolikoak eraikitzen ari ziren G taldeko hainbat sozietateren 90 egoitza-aldaketa baino gehiago eskatu zituen, baina BFAk ukatu egin zituen. Hori zela eta, zegozkien gatazkak planteatu zituzten Arbitraje Batzordean.

Arbitraje Batzordeak, Estatuaren jarreraren alde betiere, honako gatazka hauek ebatzi zituen: 31/2010, 32/2010, 3/2011, 4/2011, 5/2011, 15/2011, 6/2011 eta 7/2011.

Auzitegi Gorenak ezetsi egin zituen BFAk gatazka hauei dagokienez planteatutako errekurtsioak: SE A (2015eko ekainaren 18ko epaia, ECLI:ES:TS:2015:2707); SE C (2016ko urtarrilaren 27ko epaia, ECLI:ES:TS:2016:211); SE CA (2015eko abenduaren 15eko epaia, ECLI:ES:TS:2015:5332); SE AL (2015eko abenduaren 15eko epaia, ECLI:ES:TS:2015:5327); SE CAS (2015eko ekainaren 18ko epaia, ECLI:ES:TS:2015:2706).

Aurrekoa ikusita, BFA amore ematen joan zen Arbitraje Batzordeak ebazteke zituen gatazketan.

5.- Arbitraje Batzordearen 12/2016 Ebazpenaren betearazpenari lotuta dago 86/2022 gatazka. Ebazpen horren bidez, BFAREN amore ematea onartu zen, SECSAREN egoitza fiskalari dagokionez (2011ko urtarrilaren 21ean proposatu zen), eta, bereziki, haren xedea zen argitzea zer administrazioek hartu behar zituen bere gain 2009ko BEZari zegozkion berandutze-interesak.

6.- Auzitegi Nazionaleko Administrazioarekiko Auzien Salaren 2017ko apirilaren 6ko epaiaren ondoren (Andaluziako Ekonomia eta Administrazio Auzitegiaren Ebazpenaren aurka jarritako gora jotzeko errekurtsioan Ekonomia eta Administrazio Auzitegi Zentralak emandako Ebazpenaren aurka jarritako errekurtsioa ebatzi zuen), ZAEAk 2009/7 aldiari zegokion zenbatekoa itzuli zuen: 1.835.213,81 euroko printzipala gehi 944.726,58 euroko berandutze-interesak.

7.- 2022ko maiatzaren 26an, ZAEAk BFARI eskatu zion SECSAREN egoitza-aldaketak sortutako 3.041.476,91 euroko finantza-fluxuak bidaltzeko. Horietatik

1.835.213,81 euro estatuak bidegabe itzultako BEZaren printzipalari dagozkio, eta 944.726,58 euro estatuak bidegabe itzultako interesei.

8.- 2022ko uztailaren 14an, BFAk uko egin zion berandutze-interesak bidaltzeari.

9.- 2022ko irailaren 14an, ZAEAk inhibizio-errekerimendua egin zion BFari, baina BFAk ukatu egin zuen.

10.- 2022ko azaroaren 14an, ZAEAk Arbitraje Batzordean aurkeztu zuen gatazka, zeina 86/2022 espediente-zenbakiarekin izapidetu baita prozedura arruntaren bidez.

II. ZUZENBIDEKO OINARRIAK

1.- Arbitraje Batzordearen eskumena.

12/2002 Legearen bidez onetsitako Ekonomia Itunaren 66.Bat artikulua arabera, Arbitraje Batzordeak honako eginkizun hauek ditu:

«a) Estatuko Administrazioaren eta foru-aldundien artean edo foru-aldundien eta beste autonomia-erkidegoetako administrazioen artean sortzen diren gatazkak ebaztea, bai tributu itunduen lotuneen aplikazioari dagokionez, bai administrazio bakoitzari zenbateko zatia dagokion zehazteko, sozietateen gaineko zergaren edota balio erantsiaren gaineko zergaren baterako tributazioaren kasuetan.

b) Banakako tributu-harremanetako arazo zehatzetan ekonomia-itun hau interpretatzeko eta aplikatzeko orduan administrazio interesdunen artean sor litezkeen gatazkak erabakitzea.

c) Zergadunen egoitza dela-eta sor litezkeen desadostasunak ebaztea».

Horren arabera, Arbitraje Batzordeak eskumena du ebazteko zein administraziook hartu behar dituen bere gain egoitza-aldaketa batek eragindako BEZaren itzulketa atzeratzeak sortutako berandutze-interesak.

2.- Arbitraje Batzordeak dagoeneko ebatzi zituen (74/2022 Ebazpena) honen antzeko bi kasu (18/2017 eta 45/2017 gatazkak), zergapekoen egoitza fiskalari buruzko desadostasunaren ondorioz BEZaren itzulketa atzeratzeak sortutako berandutze-interesak itzultzeko eskumenarekin lotutakoak.

Ebazpen horretan erabaki zen BFAk itzuli behar zituela.

74/2022 Ebazpenaren aurka jarritako 1006/2022 errekurtoa ezetsi egin zen Auzitegi Gorenaren 2024ko urtarrilaren 15eko epaiaren bidez (ECLI: ES: TS: 2024:198), eta Arbitraje Batzordearen Ebazpena berretsi zuen.

BFA saiatu da hasierako eta amaierako alegazio-idazkietan aurreko eta oraingo espedienteen artean desberdintasunak aurkitzen. Hain zuzen ere, SEC eta SEALen espedienteetan, ZAEAk ez zuen bere gain hartu printzipala itzultzea (eta, ondorioz, ezta interesak ere); baina SCSArenean, berriz, itzuli egin ditu printzipala eta interesak, Auzitegi Nazionalaren 2017ko apirilaren 6ko epaiak hala eskatuta. Ildo horretan, BFAk alegatu du epai judizial bat dagoela ZAEAk zergapekoari 2009ko BEZa itzuli behar diola agintzen duena (baina egiteke dagoen egoitza-aldaketaren emaitzaren arabera), eta, beraz, atzerapenak sortutako berandutze-interesak hari egotzi ahal izango zaizkiola.

Gai horri dagokionez, nabarmendu behar da Arbitraje Batzordeari dagokiola zergapekoaren egoitza fiskalaren eta zergapekoaren printzipalaren eta interesen itzulketaren gaineko eskumena zehazteko eskumen eksklusibo eta baztertzalea, eta Auzitegi Nazionalak ez dituela kontuan hartu (logikoaenez, gerokoak direlako) Arbitraje Batzordearen argudioak, ezta hura berresten duen Auzitegi Gorenaren epaia ere.

Arbitraje Batzordeak berak 3/2018 Ebazpenean honako hau adierazi zuen: «gogora ekarri behar da Ekonomia Itunaren 66. artikuluan Arbitraje Batzordeari esleitzen zaizkion eginkizunak baztertzaleak eta eksklusiboak direla, eta zerga-administrazioek Arbitraje Batzordera jo behar dutela haien eskumen-gatazkak ebazteko (Auzitegi Gorenaren 2014ko azaroaren 17ko epaia, 831/2013 errekurtoa 4. OJ; Auzitegi Gorenaren honako epai hauek aipatzen dira: 2008ko uztailaren 10ekoa, 2399/2006 errekurtoa, 7. OJ; eta 2012ko azaroaren 12koa, 2304/2011 errekurtoa)».

Gauzak horrela, 74/2022 Ebazpenean aztertutako inguruabarrak eta argudioak gatazka honi *mutatis mutandis* aplikatu behar zaizkiola baieztatu besterik ezin dugu egin, eta, beraz, adierazitakotzat jotzen da, dagozkion ondorioetarako.

Horren harira, gogoratu behar da 74/2022 Ebazpenak (Auzitegi Gorenak berretsitakoak) honako hau adierazten zuela:

«Halaber, ZAEAk itzulketak zergapekoei aurreratu izan balizkie (nahiz eta administrazioen artean 2006ko maiatzaren 18ko Akordioak, bereziki Bidalketen Akordioa, normalean funtsak erabiltzeko atzerapenagatiko berandutze-interesik gehitu gabe gauzatzen diren), sortutako berandutze-

interesak BFari eskatzeko eskubidea izango luke; itzulketak —gerora oker iriztitakoak— aurreratzen direnetik, harik eta egoitza fiskalari buruzko gatazkak ebaztearen ondoriozko funtsak bidali arte sortutakoak, alegia».

Ezin ditugu baietsi, ezta ere, itzuli beharreko autolikidazioa aurkezten denetik egoitza aldatzeko eskaera egiten den arteko epeari dagozkion interesak; izan ere, prozedura hori, aurrekarietan jasota dauden aurrekariekin, BFAk berak ere has zezakeen ofizioz.

Horiek horrela, Arbitraje Batzordeak

ERABAKI DU

1.- Deklaratzea BFari dagokiola SECSA zergapekoaren 2009/7 aldiko BEZaren autolikidazioaren ondoriozko berandutze-interesak itzultzea (ZAEAk aurreratu dituenak), eta, beraz, administrazio batek besteari bidali behar dizkiola.

2.- Erabaki hau Zerga Administrazioiko Estatu Agentziari, Bizkaiko Foru Aldundiari eta SECSAri jakinaraztea.

Izpta.: Violeta Ruiz Almendral.

Izpta.: Sofía Arana Landín.

Izpta.: Francisco Javier Muguruza Arrese.